

Sra. Sandra Carrera
Directora adjunta de la Xarxa de Custòdia del Territori

Benvolguda Sandra

Aquí en Didac S.-Costa i Larraburu, membre de la Col·lectivitat dels Aiguamolls.

Com ja deveu conèixer, Torre Mornau es una gran finca abandonada des del 2006 al bell mig dels Aiguamolls de l'Empordà, propietat de l'Incasol, que fou una caserna militar franquista, després d'haver estat l'any 1936, una col·lectivitat agrària, lliure, igualitària i voluntària.

La Col·lectivitat vol rescatar aquest espai a través de l'Ecovila de la Pau, una ecovila productiva, cooperativa, formativa i oberta, agroecològica i permacultural, inspirada en models com els de Findhorn (Escòcia), Sieben Linden i Zegg (Alemanya), Svanholm (Dinamarca), The Farm (Tennessee) etc, que resolgui les qüestions ecològiques, socials i de memòria històrica implícites en la finca.

La Col·lectivitat s'ha anat formant gradualment a partir de l'impuls inicial de l'empresari i ecologista empordanès Rinaldo Muscolino d'iniciar de manera particular una compra que des del primer moment pensava transformar en col·lectiva.

Està formada actualment per un col·lectiu d'unes 10 persones de diverses edats i procedències, i enxarxat amb una desena de col·lectius i associacions, unides a través d'espais com la Cooperativa Integral Catalana, CIC (www.cooperativa.cat), les EcoXarxes o organitzacions que formen part de la XCT com Mon Empordà, amb qui col·laborem en la distribució de productes agroecològics empordanesos per tot Catalunya.

Vam saber fa unes setmanes que el Conseller de Territori Santi Vila va proposar, com a alternativa a l'adquisició de l'espai a través de Muscolino, que col·labora amb la CIC i forma part de la Col·lectivitat dels Aiguamolls, la cessió a la Xarxa de Custòdia de Territori.

Hem sabut fa pocs dies que el Conseller ha retirat aquesta proposta. Sembla que ara la intenció es fer una mena de consorci entre ajuntaments per a fer-hi no se sap ben be què. Perquè la fragilitat de l'espai inviabilitza qualsevol explotació empresarial.

Nosaltres creiem que la única manera de fer un aprofitament sostenible d'un espai planificat per acollir un batalló franquista enmig dels parc dels aiguamolls, sense enderrocar-ho, el que suposa un impacte i un desapropiament d'equipaments socials ja disponibles, i sense restringir l'accés a la societat, és a través de la creació d'una ecovila, que per definició no només no afecta negativament l'entorn, sinó que al contrari, l'afecta positivament, tant social com ecològicament.

Per exemple amb la recuperació de determinats cultius ancestrals més idonis ecològicament amb l'entorn, com indiquen alguns estudis ecològics ja realitzats; o amb la recuperació permacultural dels canals que impedeixin o redueixin la salinització de les terres. També és imaginable una freqüència elevada de visitants, sempre i quan sigui una ecovila qui els rebí, per com, per naturalesa i per coherència amb la pròpia proposta, està obligada a deixar els cotxes a l'asfalt, transitant a cavall o bicicleta; ser responsable amb els residus, l'aprofitament energètic, la fauna i flora local, etc.

I creiem que una ecovila només pot fer-se des de la societat civil com ha estat arreu del món. Creiem també que el model construït a Calafou www.calafou.org, amb la recuperació d'una colònia industrial abandonada i que anava a ser derruïda, malgrat tenir-hi un molí paperer del SXVI, per a fer-hi una incineradora, com pretenia l'ajuntament de Cabrera d'Anoia. -L'únic que entrava en l'imaginari neoliberal i social lliberal per aprofitar l'espai, quan suposava una pèrdua ecològica, paisatgística, social i històrica a totes llums evident, i pel que els habitants de l'entorn ens estan molt agraïts.

Enlloc d'això, l'espai, on molts havien treballat, viscut o casat a l'església, està sent reconstruït, i 40 joves paguen 200€/mes per adquirir un pis que estan reconstruint ells mateixos, recuperant alhora 8.000m² de naus industrials, escola, església, cantines, hidroelèctrica, etc. per a fer-hi activitats eco industrials en enginyeria de codi obert, *free software*, etc., generant autoocupació en sectors d'alt valor afegit. Aquest és el model que ens avala com a organització, juntament amb la CIC i les EcoXarxes, de la que tots els integrants de la Col·lectivitat en fem part.

Quan ens preniem seriosament l'anunci del Conseller, ignorants dels seus canvis de plans, havíem plantejat la possibilitat d'integrar-nos a la Xarxa de Custòdia de Territori, bé com a Col·lectivitat dels Aiguamolls, bé com a socis o integrants de Mon Empordà, amb qui som amics, i que ja ens han ofert tota la col·laboració que calgui per a això. Per demanar acte seguit a la Conselleria de Territori que fes efectiu el seu anunci de cessió, i ser un dels col·lectius que dugués a terme la preservació del territori a Mornau, com ja fa la XCT a la Garrotxa i altres indrets, amb la col·laboració d'una entitat ecologista i social local.

I amb el valor afegit de fer-ho amb una gran estructura que coordini l'observació i salvaguarda de l'entorn; allotjament ecològic i sostenible; activitats agroecològiques, agroflorestrals, permaculturals i de transformació alimentària; educatives i formatives per a totes les edats, granja escola, incubadora de cooperatives i projectes, espai per a les arts, unes 40 residències unifamiliars en propietat cooperativa, espais de lloguer, restauració, etc.

La idea que plantegem és que la Col·lectivitat faci el paper de coordinador d'aquestes iniciatives, i que moltes les duguin a terme col·lectius que ja treballen en aquests camps a la regió i a Catalunya. Com per exemple Mon Empordà en la gestió dels cultius i la seva distribució; escoles lliures de la regió i Catalunya en els camps de pedagogia infantil, granja escola i centre de colònies; el centre d'interpretació del parc els aiguamolls, grups

d'ornitologia, etc. Podent fer, si així ho desitgen, una gestió autònoma però coordinada amb la resta de l'ecovila, en el camp de treball específic de cada agrupació o col·lectiu que hi participi.

Bé, un cop introduït el projecte, voldríem saber si hi hauria alguna manera en la que la XCT pogués ajudar -nos a poder fer la aquesta coordinació assembleària i autogestiva de la gestió de l'espai, per la via d'una cessió de l'ús per un mínim de 30 anys, o per la via de l'adquisició col·lectiva -com es fa a Ca la Fou-, de l'espai.

Potser, per exemple, si la proposta que us estem presentant us sembla una manera apropiada i interessant de dur a terme la custòdia del territori, i aprecieu els valors socials i culturals afegits que aporta, si sentiu que val la pena ajudar a fer-ne una realitat, podríeu reclamar a la conselleria l'efectivació de l'anunci fet de cessió a la XCT, afegint a la nostra proposta les idees i col·lectius que cregueu interessant que podrien col·laborar. Com ja fem amb Mon Empordà, CIC, EcoXarxes, acadèmics del decreixement, l'ex-director del parc dels aiguamolls, el reconegut ecologista Pep Puig, etc.

Si creieu convenient una reunió amb algú de nosaltres, perfecte. Creiem que l'espai necessita una custòdia, i ens oferim com a col·lectius de la societat civil a ajudar a fer-la possible, amb l'afegit de fer-ho a través de la construcció d'una ecovila.

Gracies!

Dídac S. Costa

En nom de la Col·lectivitat dels Aiguamolls